

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Rundskriv

Utlendingsdirektoratet

Kopi: Politidirektoratet
Politiets sikkerhetstjeneste

Nr.

Vår ref
19/191

Dato
09.09.2020

GI-12/2020 Frivillig relokalisering av asylsøkere som befinner seg i Hellas

1. INNLEDNING

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) viser til departementets alminnelige instruksjonsadgang, samt lov av 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her § 128 første ledd, jf. annet ledd. Instruksen gjelder forberedelse og gjennomføring av Norges frivillige bidrag til ad hoc relokalisering av asylsøkere som befinner seg i Hellas. Regjeringen har besluttet å relokalisere sårbare syriske familier med barn som med stor sannsynlighet kvalifiserer for oppholdstillatelse, der det ikke er grunn til å anta at det foreligger eksklusjonsgrunner eller andre forhold som berører grunnleggende nasjonale interesser. Dette innebærer at 50 personer som oppfyller kriteriene skal tilbys relokalisering til Norge, med hjemmel i utlendingsloven § 126 fjerde ledd.

2. BAKGRUNN

I mars 2020 mottok Norge henvendelser fra Tyskland og Europakommisjonen med ønske om norsk bistand til relokalisering av mindreårige asylsøkere fra Hellas. Selv om initiativet ikke representerer noen felles europeisk løsning, har regjeringen likevel besluttet at Norge skal bidra til denne engangsløsningen.

Så langt har Belgia, Bulgaria, Finland, Frankrike, Irland, Kroatia, Litauen, Luxemburg, Portugal, Slovenia og Tyskland sagt seg villige til å relokalisere asylsøkere fra Hellas. Regjeringen har besluttet at Norge kan motta sårbare familier fra Syria, for å avhjelpe

situasjonen i Hellas. En forutsetning var at minst åtte andre land allerede hadde relokalisert asylsøkere derfra. Departementet er kjent med at syv land skal ha relokalisert asylsøkere som har befunnet seg i Hellas. Det var derfor forventet at forutsetningene for det norske bidraget snart ville bli oppfylt.

Som følge av brann og evakueringer på Lesbos 9. september 2020 er forholdene for asylsøkere i Hellas ytterligere forverret. Departementet mener derfor at det ikke er hensiktsmessig å vente til det åttende landet har relokalisert. Situasjonen i Hellas tilsier at den norske prosessen bør fremskyndes. Departementet vil be den norske EU-delegasjonen om å kontakte relevante parter i Brussel og meddele at Norge vil hente 50 asylsøkere gjennom relokaliseringsordningen.

På den bakgrunn ber departementet om at Utlendingsdirektoratet (UDI) nå forbereder uttak av 50 asylsøkere til Norge. Utvelgelse av kandidater skjer i henhold til instruksen nedenfor.

3. INSTRUKS

UDI skal velge ut 50 asylsøkere som befinner seg i Hellas, med tanke på relokalisering til Norge for asylsøknadsbehandling. En forutsetning for at Norge overtar saken er at søkeren er registrert som asylsøker og samtykker i at saken overføres til Norge for behandling. UDI skal gjøre en forhåndsvurdering av beskyttelsesbehovet, i den grad det er mulig innenfor gitte rammer. Aktuelle myndige kandidater bør intervjues.

Det er en forutsetning at kandidatene oppfyller følgende kriterier:

- det er dokumentert eller tilstrekkelig sannsynliggjort at søker er borger av Syria,
- søker er del av en familie med mindreårige barn,
- det er sannsynlig at relokalisering vil være til barnets beste,
- familien kan reise samlet til Norge, og
- det er stor sannsynlighet for at søkeren oppfyller vilkårene for å bli anerkjent som flyktning eller kan få opphold i Norge på annet grunnlag.

Dersom noen av de foreslåtte kandidatene har medisinske lidelser, må det ses hen til hvorvidt det er mulighet for, og kapasitet til, å behandle lidelsen i Norge. Det må også ses hen til at terskelen for oppholdstillatelse i Norge av sterke menneskelige hensyn på bakgrunn av helsemessige forhold, er høy.

Søkere skal ikke overføres til Norge dersom:

- det ikke synes å foreligge noe beskyttelsesbehov,
- det foreligger opplysninger som kan tilsi at søkeren skal ekskluderes fra flyktningstatus i henhold til utlendingsloven § 31,
- det foreligger omstendigheter som nevnt i utlendingsloven § 73 første ledd bokstav b, eller
- saken kan berøre grunnleggende nasjonale interesser, jf. utlendingsloven kapittel 14.

UDI kan fatte vedtak om overføring av 50 kandidater som oppfyller de nevnte kriteriene, med hjemmel i § 126 fjerde ledd.

Asylsøkere som skal overføres til Norge gis innreisevisum i henhold til utlendingsloven § 12, jf. forskriftens § 126 fjerde ledd.

Relokaliseringsprosessen tar utgangspunkt i Standard Operating Procedures (SOP) av 11. mai 2020, jf. vedlegg. Det norske uttaket må imidlertid skje med de nødvendige tilpasninger som følger av at regjeringen har besluttet å motta sårbare syriske barnefamilier, samt forutsetningene i denne instruksen for øvrig.

4. ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

Det forutsettes at utgiftene til relokalisering dekkes innenfor gjeldende budsjett. Politiets utlendingsenhet (PU) og UDI må informere JD dersom relokalisering fører til at andre oppgaver må nedprioriteres.

Politiet skal registrere aktuelle kandidater, herunder blant annet foreta nødvendige avklaringer knyttet til identitet. Politiet bes også om å besørge transport til Nasjonalt ankomstsenter eller annen egnet lokasjon, etter at søkerne ankommer Norge.

Politiets sikkerhetstjeneste (PST) skal gjennomføre en vurdering av sikkerhetshensyn på samme måte som den som ble gjennomført i forbindelse med Norges frivillige bidrag til EUs relokaliseringsprogram i perioden 2015-2017.

For å iverksette det norske bidraget til relokalisering må UDI nå starte forberedelsene med tanke på en snarlig vurdering av sakene, samt planlegge for intervju og videre relokalisering til Norge. UDI bes kontakte EU-delegasjonen for innmelding som deltaker i tekniske møter angående relokalisering arrangert av Europakommisjonen. UDI bes også om å opprette kontakt med EASO, IOM, greske myndigheter og andre involverte, med tanke på forberedelse og gjennomføring av det norske uttaket.

All nødvendig saksbehandling *etter* at asylsøkerne kommer til Norge, inkludert vedtaksfating og fullverdig sikkerhetsvurdering, skal skje i henhold til alminnelig regelverk og prosedyrer for behandling av asylsaker.

Alle ledd i prosessen skal gjennomføres i tråd med de til enhver tid gjeldende smittevernregler knyttet til utbruddet av Covid-19 og Folkehelseinstituttets anbefalinger.

UDI bes om å holde departementet løpende orientert om planene for uttaket og eventuelle utfordringer.

Med hilsen

Terje Sjeggstad
ekspedisjonssjef e.f.

Anne Thea Eger Gervin
kst. avdelingsdirektør

Vedlegg:
Standard Operating Procedures (11. mai 2020)